

Obama b t tài, hay duy ý chí đi làm cách m ng?

Trong th i gian g n đây, TT Obama tr thành câu h i l n, m t tr ng h p đáng đ sinh viên chính tr h c dùng làm bài nghiên c u th c t p. Hi n t ng Obama đã đ c nhi u ng i coi nh là m t hi n t ng “sao ch i”, x t qua th t mau r i bi n m t. Hay nói theo ki u Vi t Nam ta, nh “l a r m” bùng cháy th t m nh r i t t nhóm cũng th t nhanh.

T trong bóng t i không ai bi t đ n, ông Barack Obama ch c n m t bài di n văn bóng b y trong Đ i H i đ ng Dân Ch năm 2004 là đã t đ a v ngh sĩ ti u bang Illinois tr thành t ng th ng M , trong v n v n b n năm.

S ki n này nói lên cái d tin ngây ngô c a dân M , nh ng có th hi n nh ng đ c đi m hi m có trong con ng i Obama. Ông là m t ng i “có cái m ã”, tr tu i, có tài hùng bi n không ai b ng (nói nh M : có th lên B c C c bán t l nh đ c) và có v đ y sinh l c, t tin và đáng tin, bi u t ng c a th k 21. Trái l i v i đ i th John McCain thì có v là ng i c a thiên niên k tr c, hay đ i th Hillary Clinton, có v nh là ng i c a chính tr ng l n l o và tham v ng cá nhân. Ông cũng ch ng t là ng i thông minh, quy n bi n, tuy ch a có kinh nghi m chính tr g i mà đã mau m n h c bài đ có câu tr l i th a đáng cho m i câu h i c a c tri M , có đáp s cho m i v n đ . Quan tr ng h n n a, ông liên t c kh ng đ nh là m t ng i ôn hòa, không bè phái, không giáo đ i u, có đ u óc c i m th c ti n, ph c v nhu c u c a đ i chúng. Và l i là m t ng c viên da đen: sau T ng Colin Powell bên đ ng C ng Hòa th i 1996 (mà vì bà v l nh c ng nên ông rút d ù), thì Barack Obama là m t hy v ng l n cho c n c M và dân thi u s da màu.

T t c các chính tr gia đ u có nh ng câu nói đ đ i.

C TT Kennedy có câu nói đ đ i (m n t ... n Đ): “đ ng h i đ t n c đã làm gì cho mình, mà ph i t h i mình có th làm gì cho đ t n c”. Nhà chính khách Obama cũng có câu làm dân M mê m t: “không có n c M đ (C ng Hòa, b o th) hay n c M xanh (Dân Ch , c p ti n), mà ch có Hi p Ch ng Qu c Hoa K ”. V n đ là các chính khách có áp đ ng nh ng t t ng đó không? Hay ch là nh ng kh u hi u bóng b y che m t thiên h ? Dù sao thì câu nói c a Obama đã đ a ông vào Tòa B ch c m t cách mau m n ch a t ng th y trong l ch s . Và đ i u đáng th c m c hi n nay là có ph i chính câu nói đó cũng s đ a ông ra kh i Tòa B ch c m t cách mua m n k l c không?

Khi b u cho ng viên Barack Obama, dân M đ nh nh mình đã b u đ c m t t ng th ng có ý đ nh và kh năng mang l i đoàn k t dân t c, ch m đ t nh ng phân hóa mà h nghĩ quá n ng d i chính quy n c a TT Bush. Nh ng phân hóa làm tê li t chính quy n qua nh ng xích míc b t t n gi a C ng Hòa và Dân Ch , th l ng cho các kh i th l c t nhân nh các tài phi t, các nghi p đoàn l ng hành, đ a n c M t kh ng ho ng này đ n kh ng ho ng khác. Đó là ni m hy v ng c a c tri M . “Change We Can Believe In”.

Đ r i h khám phá ra h đã b u cho m t cái gì hoàn toàn khác v i s mong đ i. Thay vì m t t ng th ng ôn hòa c a “đ i đoàn k t dân t c”, h th y m t t ng th ng phân hóa nh t l ch s

c n đ i, b xa TT Bush và TT Clinton v ph ng di n c c đoan.

TT Clinton là ng i ch tr ng sách l c g i là “triangulation”, ki u t ng th ng trung dung trên “xàng xê” gi a hai đ ng c c đoan đ i. Ông s n sàng thu n p và thi hành m t s sách l c b o th c a C ng Hòa, tiêu bi u là câu nói đ đ i c a ông “th i c a đ i chính ph đã cáo chung” (“the era of Big Government is over”), cũng là châm ngôn c a phe b o th . TT Bush là ng i thông qua đ c m t s lu t quan tr ng nh c i t giáo d c, lu t n i an (Patriot Act), lu t gi m thu , và lu t c i t Medicare, t t c v i s h u thu n đáng k c a đ i l p Dân Ch . D lu t c i t An Sinh Xã H i (Social Security) b Dân Ch ch ng đ i, th là TT Bush b ch không tìm cách nh t quy t cho thông qua b ng c a h u nh TT Obama đã cho thông qua lu t c i t y t .

Khác v i hai v t i n nhi m và trái v i l i h a khi tranh c , TT Obama công khai đ ng v cánh thiên t nh t c a đ ng Dân Ch và tr thành t i ng nói ch ng đ ng C ng Hoà và ch ng c u TT Bush m nh nh t. Nói cách khác ông là m t t ng th ng c a Dân Ch c p t i n c c đoan, không ph i là t ng th ng c a c n c, trong đó có c kh i C ng Hòa.

Nh ng ng i ng h TT Obama cho r ng ông đã “làm nên l ch s” khi thông qua đ c nh ng lu t c i cách quy mô. Làm nh th đây là công trình, thành qu c a m t mình ông t ng th ng ki t xu t này. Th c t là v i cái đa s mà đ ng Dân Ch có t i l ng vi n, thì b t c t ng th ng nào cũng có th thông qua b t c đ i u lu t nào. Xét cho cùng, v i cái đa s ki m soát tuy t đ i c th ng vi n l n h vi n đó mà ph i thông qua lu t kích c u v i v a đúng túc s không th a m t phi u, thông qua lu t c i t y t b ng c a sau, thông qua lu t c i cách tài chánh khít nút v i đúng ba phi u đa s, và không dám đ a lu t di dân ra tr c qu c h i, thì ph i nói là th t b i ch không có gì đáng khoe là “làm nên l ch s”.

N u nói v kh năng lãnh đ o thì TT Clinton và TT Bush đ u thành công h n khi hai ông đã cho thông qua đ c nh ng d lu t quan tr ng trong khi không có đa s tuy t đ i ki m soát qu c h i nh TT Obama. Cu c b u c tháng M i M t t i có nhi u hy v ng làm m t th đa s tuy t đ i c a đ ng Dân Ch , chúng ta hãy ch xem TT Obama có còn kh năng “làm nên l ch s” n a không.

Phe c p t i n có th đ th a là phe C ng Hoà đã có thái đ quá khích ch ng đ i t ng th ng b ng m i giá. Nh ng v n đ là trong t th lãnh đ o c n c, m t v t ng th ng ph i có kh năng huy đ ng đ c h u thu n c a c n c, k c m t ph n c a kh i đ i l p.

Phe c p t i n cũng v n t i p t c đ th a m i chuy n lên đ u TT Bush. V n đ là đa s dân M đã tin t ng vào l i h a và kh năng c a ng viên Obama đ s a đ i m i chuy n nên m i b u cho ông, và câu h i là trong g n hai năm qua TT Obama đã làm đ c gì ngoài chuy n ng i đ th a. N u làm t ng th ng mà ch c n bi t ng i x a tay đ l i cho ng i này ng i kia, thì chính k vi t này hay b t c m t h c sinh trung h c nào cũng có đ th a kh năng làm... t ng th ng!

Kh i c p t i n cũng m nh m ng h TT Obama, ca ng i ông nh m t ng i can đ m, m t ng i hù ng dám ch ng l i tài phi t t b n. H ca t ng ch c năng c a m t Nhà N c Obama đ l ng, bao che cho ng i nghèo, ng i bé c th p h ng. Không có Nhà N c b o v thì c n c s b bóc l t t n x ng t y, th m chí tru di t b i các t p đoan quy n l i t nhân tham lam không đáy. Nghe hao hao nh T B n Lu n c a Karl Marx! Dân Vi t t n n đã tr n ch y t i M vì nh ng lý

lu n ki u này r i, bây gi i ph i nghe i. Mà có ng i i khen hay!

M t chuy n tréo c ng ng không kém là chính quy n Obama lúc nào cũng ph tr ng hình nh c a m t chính khách thanh liêm ch ng tài phi t, ch ng các kh i th i c dùng ti n mua chu c chính khách, lũng đo n chính tr . Nh ng chính quy n đó cũng c i đi chuy n ng viên Obama khi tranh c t ng th ng đã nu t i h a không nh n ti n y m tr c a t nhân, đ có đ p nh n s ti n vô ti n khoáng h u 700 tri u y m tr c a t nhân, hai ph n ba s ti n đó là t tài phi t Wall Street, các t phú George Soros, Warren Buffett, các đ i t h p Goldman Sachs, Fanny Mae, Freddie Mac, các ông trùm nghi p đoàn và kh i th i c!

Chính sách c p ti n c c đoan c a TT Obama, trái v i hình nh ôn hòa, đ i đoàn k t dân t c c a th i còn tranh c , cùng v i các ch ng trình vung c ngàn t ra c a s , khi n cho dân M mau chóng th c t nh. Hi n nay TT Obama ch đ c h u thu n c a m t t i càng ngày càng ít c a dân M . S h u thu n c a TT Obama t ngày ông tuyên th nh m ch c đ n gi , m t năm r i sau, đã r t nhanh h n b t c t ng th ng nào c a i ch s c n đ i M , h n c các t ng th ng b ch e là b t bát nh t nh Nixon, Carter, hay Bush 43. Nh ng thăm dò m i nh t cho th y s h u thu n này suy gi m trong t t c m i t ng l p qu n chúng, t kh i da đen, da nâu đ n da tr ng, t gi i giàu đ n nghèo, t nam gi i đ n n gi i, thành th đ n thôn quê, b o th đ n c p ti n, tr đ n già. Đ i khái, trong 10 ng i tr c đây ng h TT Obama thì đã có ba ng i đ i ý ki n.

Báo “phe ta” Time ph i nhìn nh n dân chúng đã có m t c m giác th t v ng, g n nh b ph n b i, và bây gi c m th y đã không bi t gì v ông t ng th ng h đã b u, không ng ông ta đang mang đ t n c này đi quá xa v m t h ng mà h không mu n. Thăm dò m i nh t c a đài “phe ta” CNN cho th y g n 60% dân M cho r ng s bành tr ng c a Nhà N c Obama tr c ti p đe đ a t do cá nhân c a h .

Trong khi đó, bà ký gi c p ti n Maureen Dowd vi t trên New York Times đã bênh v c TT Obama là “m t ng i có lý trí, cai tr m t qu c gia h t s c không lý trí” (a rational man running a most irrational nation). Đ i con m t c a kh i c p ti n, không ng h Obama ch có th là k th dân da đen (nh nhà báo Thomas Friedmann đã kh ng đ nh), đ u óc thi n c n hay n nh b dân da tr ng (nh vài đ c gi đã t k vi t này), hay m t lý trí (nh bà Dowd nh n đ nh).

Có i bà Dowd có lý ph n nào. Dân M qu là đã m t h t lý trí, nh ng không ph i m i đây, mà t ngày h b u cho ông t ng th ng c a Hy V ng hão huy n năm 2008. Trái ng c v i lý lu n c a bà Dowd, nhi u chuyên gia chính tr th c m c không bi t TT Obama th c s là ng i “có lý trí” h n ng i hay không.

M t ví d đ i n hình là đ lu t c i t y t . Cu c tranh cãi v v n đ này gây sôi n i trong su t mùa hè năm ngoái. Thăm dò đ lu n cho th y t 55% đ n 60% dân M ch ng. V y mà TT Obama v n b t ch p cho thông qua, k c b ng cách đi c a sau.

G n đây h n là v xây đ n H i giáo t i N u c. Đây là m t v n đ đ a ph ng ch ng m c m gì mà t ng th ng ph i can đ và lên ti ng. T nhiên t ng th ng thu c phe Dân Ch i lên ti ng ng h m t quan đ m mà 70% dân M ch ng đ i. Đ t các ng viên đ ng Dân Ch trong th k t c ng đ n đ c lãnh t đa s Dân Ch t i Th ng Vi n Harry Reid i n Ch T ch đ ng Dân

Ch Howard Dean đ u ph i lên ti ng ph n bác i ý ki n c a t ng th ng, hy v ng tránh đ i h a trong k b u c t i.

Cũng có m t cách khác đ hi u hành đ ng c a TT Obama.

Cách đây ít lâu, tr i ph ng v n c a báo chí, TT Obama tuyên b ông không màng b th t c năm 2012, s n sàng ch p nh n làm t ng th ng m t nhi m k , mi n là th c hi n đ c lý t ng. H u h t các t ng th ng hay chính khách đ u hay tuyên b nh v y, và ai cũng hi u là h không thành th t cho m. Nh ng trong tr ng h p TT Obama, có l ông đã thành th t khi nói câu này. Nh ng hành đ ng b t ch p đ lu n, đi ng c l i quy n l i c a đ ng, có khi mang tính “li u m ng” c a ông, đ ng nh ch ng minh ông là m t t ng th ng có tham v ng c c l n, l n h n tám năm c a hai nhi m k r t nhi u.

Hình nh ông có tham v ng làm chuy n đ đ i, l i đ ng c h i hi m có đ xoay chuy n h n xã h i qua h ng t và đ l i đ u n cho vài th h t i là ít. M t hay hai nhi m k không quan tr ng. Hay là TT Obama là ng i c a m t “th l c h u tr ng” nào đó, đ a ra đ th c hi n m t “đ án” vĩ đ i chuy n h ng đ t n c, không c n bi t v n đ m t nhi m k hay hai nhi m k ? N u đúng nh v y thì TT Obama là m t ng i th t đáng s . Và nh Time đã vi t, s còn thêm r t nhi u ng i c m th y th t v ng hay b l a trong nh ng ngày tháng t i.

Tóm l i, có hai cách gi i thích nh ng vi c TT Obama đang làm: m t là ông hành đ ng không lý trí, b t tài, không bi t mình ph i làm gì và đang làm gì; hai là ông nh t quy t chuy n h ng xã h i b t ch p nh ng thi t h i ng n h n cho cá nhân và cho đ ng Dân ch . Chuy n gì đang x y ra, không ai bi t rõ. (5-9-10)

Quý đ c gi có th liên l c v i tác gi đ góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài c a tác gi đ c đ ng m i Th Ba trên Vi t Báo.